

החלב הוא הזהב החדש

רועי ברגמן - סתוך גלובס 10.10.11

בסחורות, ובמיוחד באלה הקשורות למזון. ראשית, מזג האוויר המחזורי גרם לעליית מחירי התבואות. לזה צריך להוסיף את הגידול בהיקפי הייצור של הדלק האורגני, כמו האתנול, שגרמו לזעזוע בביקושים, בהיצעים ובמחירים של המוצרים החקלאיים.

העולם המתפתח, ובעיקר סין, הגדיל את הביקוש לסחורות ושינה את מאזן הביקוש וההיצע העולמי. המסחר הגלובלי בסחורות כולו גדל. במאבק הכוחות הזה, העלייה במחירי המזון הפכה לבעיה אסטרטגית בשווקים מתעוררים ולבעיה פוליטית בשווקים המפותחים.

השקעה בסחורות חקלאיות צריך לבחון גם על פי הגורמים שמשפיעים על ההיצע: הגידול בפרויקטים של ייצור דלק חלופי, התרוקנות מאגרי המים, שינויים קיצוניים במזג האוויר וקיצוץ בשטחים חקלאיים.

מי בכל זאת צפוי ליהנות מהשינויים הללו? לדברי קלימאו מדובר בשווקים בברזיל, ארגנטינה ואולי גם פרגוואי, שיצטרפו לספק את הביקושים הגוררים. לשווקים האלו הוא גם ממליץ להסיט את ההשקעות בתחום התבואות. גם ניו-זילנד צפויה להיות מהמרוויחות בזכות מכירתן לצרכניות הגדולות - מצרים, יפן, דרום קוריאה וסין.

הסיכון הגלובלי הגדול שטמון בשינוי הזה בשוק הסחורות הוא אינפלציה מהירה במוצרי המזון, שמתודלקת גם על ידי העלייה במחירי האנרגיה. קלימאו מזהיר כי האינפלציה תקיף את העולם כולו, בדומה לתרחיש של תחילת שנות ה-70 של המאה הקודמת. אז נאלצו הבנקים המרכזיים להעלות את הריביות בצורה חדה והשווקים הזדקקו ל-5-6 שנים כדי לחזור לרמות מחירים נורמליות.

הזדמנויות בסחורות ובמניות ישראליות

כדי לתרגם את כל זה למדיניות השקעה, קלימאו מציג את רשימת הסחורות החמות לשנה הקרובה. "אני שורי לגבי חווי תיירס ליולי 2008, אך דובי לגבי החיטה", אומר קלימאו. בנוסף הוא שורי ביחס לחוזים של מיץ תפוזים לינואר, וכן על שמן סויה, בשר חזיר וסוכר. ■

בעיה שגרמה לעליית מחירים, היא הייתה קשורה בראש ובראשונה לספקים, גם אם היא הייתה כרוכה בבעיות פוליטיות ואחרות", הוא הסביר. "נדיר שהבעיה נבעה משינוי בביקושים. היום יש מספר מימדים חדשים.

"המימד הראשון הוא הגידול בביקושים למתכות בסין. כולם ידעו שיהיו ביקושים מסין אבל עוצמתם הפתיעה את כולנו. לקח לשוק 4-5 שנים לעכל את השינוי הזה", מסביר קלימאו. "המימד השני הוא שינוי בתפיסה של סחורות. בעבר הן היו מיועדות למזון וחלקן הופך עתה למקורות אנרגיה, כמו תירס שמשמש להפקת אתנול".

קלימאו ממחיש את הטיועון שלו באמצעות הצגת החלב כסחורה. "מחיר החלב עלה בשנה האחרונה ב-17%. האם אתם יודעים מהו המזון הנפוץ ביותר בארה"ב? זו כמובן הפיצה, שהגיבנה היא 40% ממנה. האינפלציה במחירי הפיצות הסתכמה בשנים האחרונות בכ-8% במוצק לשנה", הוא אומר. אם ערב הסעודית היא נסיכות הנפט, אז ניו-זילנד היא ערב הסעודית של החלב, וזו גם אחת הסיבות להתחזקות המטבע הניו-זילנדי. לפי נתוני UBS, ב-2007 ניו-זילנד תייצר 37% מאבקות החלב, 47% מהחמאה ו-19% מהגיבנה - כולם נתחי שוק עולמיים, כמובן.

גם בשוק החלב, לביקוש הסיני יש חלק לא מבוטל, כי החלב הוא סחורה אסטרטגית בשווקים מתעוררים. "למרות רגישות ללקטוז", מסביר קלימאו, "גוברת בקרב הסינים המודעות לבריאות שיש בחלב. הם מאמינים שהחלב טוב מאוד לילדים, אבל קשה מאוד להרגיל אותם לשתות אותו. לכן הם יצאו בצעד גאוני: הם מחלקים בבתי הספר קרטוני חלב בחינם לכל ילד. בעתיד החברות יוכלו לנצל זאת לעשיית רווחים".

עוד לפני שהמשקיעים רצים לקנות פרות כדי להפיק חלב, קלימאו מזכיר שעלויות הפקת החלב גבוהות למדי, ורק בתקופה האחרונה ייצור חלב הפך לרווחי במיוחד.

השינויים במפת הסחורות החקלאיות

קלימאו הציג את המחזוריות והשינויים

בנק ההשקעות UBS ערך השבוע כנס לכ-60 משקיעים מוסדיים מקומיים והעלה כמה תובנות מעניינות: רווחיות החברות הציבוריות מעולם לא הייתה טובה יותר, תחום ההיי-טק יניב בשנה הקרובה תשואה עודפת, ויש הרבה תנועה והזדמנויות בסחורות תקופת החגים מאחורינו, ומי שמבשר את החזרה לשגרה יותר מכל הם הגופים הזרים שחוזרים לישראל למפגשים עם המשקיעים המקומיים. אחד הראשונים הוא בנק ההשקעות UBS, שקיים השבוע (ג') כנס לכ-60 משקיעים מוסדיים מקומיים, במסגרתו השיק מספר פתרונות מתקדמים בתחומי הסטרטגיה ה-Funds Fund של קרנות גידור. אנשי UBS הציגו תחזיות מעודכנות לעולם ההשקעות.

התאוששות בארה"ב ב-2008

אופטימיות זהירה מאפיינת את גישתם של מומחי UBS לשווקים הגלובליים. "למרות ההאטה בשנה החולפת בארה"ב, נראה שאנחנו ב"נחיתה רכה" של הכלכלה האמריקאית, ולהערכתנו הצמיחה שם תתאושש קצת ב-2008 ל-2.3%", אומר ויליאם דרווין, אסטרטג גלובלי בבנק ההשקעות. עם זאת, הבעיה בשווקים הגלובליים, הוא אומר, מורכבת היום יותר מבעבר, שכן משקלה של ארה"ב בסך הצריכה הפרטית העולמית עדיין גבוה, כ-23%. לכן כלכלות העולם ובמיוחד אלה שחלק ניכר מהייצוא שלהן מיועד לארה"ב יצטרפו לשלם מחיר מסוים ולייצר שינוי כדי לפצות על האטה אפשרית בכלכלה האמריקנית.

חלב הוא הנפט החדש

כמעט כל אחד יודע שבחלב יש סידן ושחלב טוב להתפתחות העצמות, ומעתה, כדאי להפנים את התובנה החדשה לפי ג'ון קלימאו, ממחלקת מחקר הסחורות של UBS: חלב הוא הנפט החדש.

קלימאו, שעסק בעבר בהליך הכרייה של חלק מהמתכות ועבר לצד המשקיעים, הציג בפני הנוכחים את השינוי המבני הגדול שמתחולל היום בשוק הסחורות.

"בשוק הזה, באופן כללי, בכל פעם שהתעוררה